

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

7

Vragen van de leden **Ester** en **Kuiper** (ChristenUnie) op 21 augustus 2013 medegedeeld aan de minister van Economische Zaken inzake *mogelijke overname van KPN*

Mededeling van minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 13 september 2013).

Vraag 1

Acht u met de vragenstellers publieke belangen in het geding wanneer KPN en daarmee een belangrijke infrastructuur voor telecommunicatie in Nederland in bezit komt van America Movil?¹

Vraag 2

Bestempelt u de netwerken van KPN – waar niet alleen consumenten maar ook overheidsdiensten gebruik van maken – als «vitale infrastructuur», waarvan de veiligheid en betrouwbaarheid geborgd moeten zijn?

Vraag 3

Zijn de overname van KPN en de borging van publieke belangen die KPN vertegenwoordigt een zaak van overleg in de Ministeriële Commissie Vernieuwing Publieke Belangen? Wordt dit publieke belang momenteel opnieuw gewogen door het kabinet?

Vraag 4

Welke wettelijke maatregelen staan u ter beschikking om overname van KPN door een buitenlandse partij te voorkomen? Overweegt u nadere wetgeving om een dergelijke overname te voorkomen? Zijn er andere instrumenten die u zou kunnen hanteren?

Vraag 5

Kunt de Eerste Kamer informeren over bepalingen in wetgeving van ons omringende landen waarop is gewezen door oud-staatssecretaris W. Vermeend en die dergelijke overnames zouden verbieden?²

¹ Zie o.a. <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/08/09/america-movil-wil-kpn-overnemen/>

² «Blokkeer de verkoop van ons KPN», NRC Handelsblad 14 augustus 2013.

Vraag 6

Is of wordt de mogelijkheid overwogen de infrastructuur voor telecommunicatie (die in 1989 is meegegaan naar KPN) af te splitsen van KPN en deze als «vitale infrastructuur» onder publieke controle te brengen?

Mededeling

De vragen gesteld door de leden Ester en Kuiper (ChristenUnie) inzake de mogelijke overname van KPN door América Móvil (ingezonden op 21 augustus met kenmerk 153302-u/GJH/EN) kunnen niet binnen de gestelde termijn worden beantwoord. Omdat de uitkomsten van het proces van een eventuele overname nog niet vast staan en om het proces niet te beïnvloeden, beantwoord ik de vragen graag op een geëigend moment.

Om u anderszins te informeren over de gevolgen van een eventuele overname van KPN door América Móvil (AMX) voor de borging van publieke belangen, staat hieronder de inhoud van de brief die ik hierover, op haar verzoek, aan de Tweede Kamer heb verzonden.

Inleiding

Op 9 augustus jl. heeft AMX aangekondigd een bod te doen op KPN. AMX had destijds een belang van bijna 30% in KPN. Als AMX dat belang wil uitbreiden boven de 30% moet zij conform de Wet Financieel Toezicht een bod uitbrengen op alle aandelen van KPN. Op 21 augustus jl. heeft AMX daartoe een biedingsbericht ter goedkeuring ingediend bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Na een besluit tot goedkeuring door de AFM moet AMX haar bod binnen zes dagen openbaar maken (of publiekelijk meedelen dat zij geen openbaar bod zal uitbrengen). Een beslissing over de verkoop van aandelen KPN ligt vervolgens bij de aandeelhouders van KPN.

Door het uitoefenen van haar optie op het nemen van preferente aandelen heeft de «Stichting Preferente Aandelen B KPN» op 29 augustus jl. een belang genomen van nagenoeg 50% van het aantal aandelen van KPN. De Stichting vermeldt in haar persbericht dat het bezit van de preferente aandelen B van tijdelijke aard is en dat de Stichting tot haar interventie is gekomen om de belangen van KPN en de met haar verbonden stakeholders, waaronder de Nederlandse overheid ten aanzien van de borging van vitale publieke belangen, zeker te stellen.

De Nederlandse telecommunicatiemarkt waarop KPN opereert is, net als in veel andere landen, geliberaliseerd en kent een stevige concurrentie. Aan de liberalisering ligt de gedachte ten grondslag dat de beschikbaarheid van hoogwaardige dienstverlening op het gebied van telecommunicatie in beginsel het best gegarandeerd wordt in een omgeving waarin telecombedrijven met elkaar concurreren. Dat blijft een belangrijk uitgangspunt.

Publieke belangen

Het kabinet onderkent dat een eventuele overname van KPN de vraag oproept wat dit betekent voor de borging van publieke belangen. Naast economische belangen betreft het publieke belangen als de continuïteit en de kwaliteit van vitale ICT-infrastructuur onder beheer van KPN, diensten die KPN aan de overheid levert en uiteindelijk ook de nationale veiligheid. Hieronder wordt op deze verschillende belangen achtereenvolgens ingegaan. Economische belangen, zoals keuzevrijheid, een goede prijs/kwaliteitverhouding en innovatie worden het best geborgd in een goed werkende telecommarkt met goed presterende bedrijven. Dit komt tot stand via effectieve mededinging die geborgd wordt door wetgeving en toezicht. De concurrentie zorgt voor prikkels bij bedrijven om te investeren in (blijvend) kwalitatief goede diensten tegen concurrerende prijzen. Dit wordt in beginsel niet beïnvloed door een eventuele overname van KPN door AMX. De liberalisering van de telecommarkt heeft gezorgd voor effectieve concurrentie, waardoor er nu verschillende aanbieders zijn waar klanten terecht kunnen. KPN is een van deze aanbieders, het bedrijf is een belangrijke speler en zal dat naar verwachting ook blijven. KPN blijft ook na een eventuele overname gebonden aan contractuele relaties die zij met klanten is aangegaan. Verder zal het bedrijf moeten blijven voldoen aan alle huidige wettelijke verplichtingen zoals die in Nederland gelden. Zoals het regulieringskader dat toeziet op gezonde concurrentie en de wettelijke verplichtingen aangaande beschikbaarheid en betaalbaarheid van de universele dienstverlening. De Nederlandse toezichthouders Autoriteit Consument en Markt en Agentschap Telecom houden toezicht op de juiste naleving van wettelijke verplichtingen door

telecombedrijven. Voorts blijft KPN vanzelfsprekend gehouden aan lopende vergunningen.

Naast de economische belangen zijn veel overheidsdiensten afhankelijk van de ICT-infrastructuur onder beheer van KPN en van dienstverlening door KPN. Het gaat dan bijvoorbeeld over diensten als C2000, 1-1-2, de Nood Communicatie Voorziening (NCV) en het Netherlands Armed Forces Integrated Network (NAFIN). Aspecten als continuïteit van de dienstverlening, integriteit, beveiliging en informatiebeveiliging worden in beginsel geborgd via de Telecommunicatiewet. KPN blijft gebonden aan bestaande contracten en waar nodig worden bij deze aanbestede diensten aanvullende contractuele afspraken gemaakt.

Tenslotte het publieke belang aangaande de nationale veiligheid. Een eventuele kwetsbaarheid met betrekking tot nationale veiligheid kan zich primair voordoen met betrekking tot uitval en/of misbruik van de ICT-infrastructuur in Nederland die voor een belangrijk gedeelte in handen is van KPN. Van die infrastructuur zijn andere telecomproviders, -dienstverleners en ook genoemde overheidssystemen voor hun functioneren afhankelijk. Voorts verschaft KPN (evenals andere telecomoperators) op wettelijke gronden informatie aan de Nederlandse inlichtingen- en opsporingsdiensten. Ook gebruiken zowel overheidsinstanties als bedrijven de KPN-netwerken om vertrouwelijke informatie te transporteren. Met name een overname van KPN door buitenlandse bedrijven die direct of indirect onder oneigenlijke invloed staan kan gevolgen hebben voor de nationale veiligheid. Opgemerkt zij dat ook in de huidige situatie een kwetsbaarheid met betrekking tot misbruik van deze netwerken en de daarin beschikbare informatie aanwezig is. Het is aan de overheid om genoemde kwetsbaarheden zo volledig mogelijk te ondervangen via wet- en regelgeving, adequaat toezicht en, waar het dienstverlening betreft, aanvullend via contractuele afspraken.

In algemene zin worden nationale veiligheidsaspecten met betrekking tot de telecominfrastructuur geadresseerd door de Telecommunicatiewet, de Wet -op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 en de Wet veiligheidsonderzoeken. Verder zal ik samen met de ministers van Veiligheid en Justitie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Defensie bezien of de bestaande maatregelen nog effectiever kunnen worden toegepast en of aanvullende voorzieningen nodig zijn.

Afsluitend: een beslissing over de eventuele verkoop van aandelen KPN ligt bij de aandeelhouders van KPN. Vanwege de bovengenoemde belangen is het kabinet actief betrokken en zet zich in voor een extra borging van publieke belangen via aanvullende bindende afspraken. Zoals ik u in het begin van de brief al aangaf, ben ik graag bereid u op een meer passend tijdstip nader te informeren.